

Johannes Wier stichting, werkplan 2021

Inhoud

1. Introductie.....	1
2. De themadossiers	1
3. E-learnings	3
4. Bijdragen aan schaduwrapportages.....	3
5. Pleitbezorging en lobby.....	3
6. Symposia, presentatie en workshops	4
7. Nieuwsbrief.....	4
8. De organisatie van de JWS.....	4

---

1. Introductie

De Johannes Wier Stichting (JWS) draagt de bevordering en naleving van mensenrechten in de gezondheidszorg uit en richt zich op de zorgprofessionals. Het recht op gelijke toegang tot de zorg voor iedereen is al jarenlang een thema waar de JWS zich voor inzet, evenals de mate waarin ieder profijt kan hebben van de zorg.

In 2021 blijft de JWS opkomen voor kwetsbare groepen zoals vluchtelingen, asielzoekers, ongedocumenteerden, daklozen, laaggeletterden en mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel. Ook blijft JWS oplettend wat betreft ontwikkelingen rond het beroepsgeheim en het recht op zelfbeschikking. In het jaarlijks symposium geven we aandacht aan een groep die niet snel zelf om hulp zal vragen en waarbij deze thema's spelen.

2. De themadossiers

Voor de vormgeving van de mensenrechteneducatie zijn de afgelopen jaren themadossiers tot stand gebracht, die op hun beurt weer tot vervolgcacties leiden.

a. Themadossier Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden.

De e-cursus 'Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden' die in het verleden met Dokters van de Wereld werd opgezet, blijft via de website beschikbaar voor belangstellenden. De JWS blijft de ontwikkeling in de zorg voor ongedocumenteerden kritisch volgen en werkt waar nodig samen met andere organisaties, zoals Dokters van de Wereld en Lampion.

b. Themadossier Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers.

Samen met de Amsterdam UMC, locatie VU/Metamedica werd voor dit onderwerp een e-cursus

Johannes Wier stichting, werkplan 2021

---

ontwikkeld, die op onze website beschikbaar blijft. De JWS heeft signalen ontvangen dat met name huisartsen, verpleegkundigen en vrijwilligers behoefte hebben aan steun bij het omgaan met ethische dilemma's in hun werk voor asielzoekers. In 2021 evalueren we de e-cursus en gaan we na in hoeverre die in de behoefte van zorgprofessionals voorziet of dat een andere vorm van ondersteuning nodig is.

c. Themadossier Honger- en dorststakingen.

Voor dit thema is in 2019 een e-cursus op onze website geplaatst. Ook in 2021 blijft deze cursus beschikbaar voor belangstellenden. JWS blijft in 2021 bereikbaar voor informatie over honger- en dorststakingen: één van de bestuursleden zal daar in 2021 speciale expertise voor houden, en bereikbaar zijn.

d. Themadossier Professionele tolken in de zorg

In 2019 heeft de JWS een symposium over Diversiteit en gezondheidsverschillen in de spreekkamer georganiseerd. Communicatie met migranten en vreemdelingen die een verblijfsvergunning hebben gekregen verloopt vaak moeizaam. Inzet van familie, vrienden of personeel met een migratieachtergrond uit de zorginstelling als informele tolk kan tot problematische situaties en zelfs tot schending van het beroepsgeheim leiden.

In 2019 startte de JWS in samenwerking met Simone Goosen als vrijwillige projectleider een initiatief om professionele tolken weer terug te krijgen in de zorg. Met de campagne 'Taal mag toch geen obstakel zijn? Tolken terug in de zorg, alstublieft' pleit de JWS voor ethisch, juridisch en financieel verantwoord omgaan met taalbarrières in de zorg en het sociaal domein. Op de Dag van de Mensenrechten in 2019 is een brief ondertekend door 200 organisaties, hoogleraren en andere deskundigen aan Zorginstituut Nederland (ZiN) aangeboden. In 2020 ontving de minister van VWS een brief over dit initiatief en vroegen we zijn inzet hiervoor en werkten we toe naar het realiseren van de voorwaarden voor het ontwikkeltraject van een kwaliteitstandaard 'Omgaan met taalbarrières in de zorg en het sociaal domein'. Plaatsing van de kwaliteitsstandaard op de Meerjarenagenda van het Zorginstituut is nog niet gerealiseerd en blijft een belangrijk doel. De activiteiten hiervoor worden in 2021 voortgezet en mede kracht bijgezet via de inzet van (social) media en de politiek.

e. Themadossier Kinderrechten in de zorg.

In 2020 wordt een themadossier Kinderrechten in de zorg ontwikkeld. Hierbij besteedt de JWS uitdrukkelijk aandacht aan de rechten van kinderen in asielzoekerscentra en gezinslocaties.

f. Themadossier Gezondheidsverschillen.

Na het JWS symposium "Diversiteit en Gezondheidsverschillen in de spreekkamer" in 2019 is het dossier gezondheidsverschillen opgestart. In het dossier worden publicaties over gezondheidsverschillen gesignaleerd. Tot nu toe ging het o.a. om publicaties van het RIVM, de

Johannes Wier stichting, werkplan 2021

WRR, het Nivel en Pharos. Dit dossier zal ook in 2021 up to date gehouden worden.

g. Themadossier Zorg voor asielzoekers en vluchtelingen

De asielzoekers en vluchtelingen krijgen als kwetsbare groep extra aandacht van JWS. De e-cursus 'Ethische dilemma's in de behandeling van asielzoekers' blijft onder de aandacht gebracht worden van hulpverleners (zie boven). Verder zullen we in de gaten blijven houden of asielzoekers niet uitgesloten zullen gaan worden van voorzieningen, zoals vaccinaties voor COVID-19.

h. Themadossier Mensenrechten in zorgopleidingen

Het integreren van mensenrechten in de onderwijsprogramma's van zorgopleidingen is vanaf het ontstaan van de JWS een doel waar we ons sterk voor maken, maar het blijkt telkens weer een weerbarstig thema. In het nieuwe raamplan van de geneeskunde opleiding komt dit thema helaas niet aan de orde. We hopen in 2021 hierin met hulp van de studenten, die in onze jongerenafdeling zitten, zelf beweging te krijgen.

i. Themadossier Corona (Covid-19)

Begin 2020 werd Nederland overvallen door het coronavirus Covid-19. De hierop ontstane crisis zal zeker gevolgen hebben voor mensenrechten in de gezondheidszorg, zoals privacy, integriteit en het gelijkheidsbeginsel. De JWS zal ontwikkelingen kritisch volgen en waar nodig actie ondernemen. Met name wordt er gekeken naar de uitrol van de vaccins: of hier geen kwetsbare groepen worden overgeslagen.

3. E-learnings

Aan het begin van 2020 zijn op de website van de JWS drie e-cursussen beschikbaar, te weten:

- a. Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden
- b. Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers
- c. Hongerstaking

JWS houdt deze cursussen actueel en regelt waar mogelijk accreditatie bij diverse organisaties van zorgprofessionals. In 2021 onderzoekt JWS mogelijkheden om een e-learning mensenrechten in de zorg te ontwikkelen. Tevens geven we aan de e-learnings bekendheid op congressen waar de JWS aanwezig is en via websites van andere organisaties.

4. Bijdragen aan schaduwrapportages

Als in 2021 de JWS bijdragen worden gevraagd voor het opstellen van een list of issues of aan schaduwrapportages voor internationale verdragen die aspecten van het recht op gezondheid bevatten, werkt de JWS daaraan mee.

5. Pleitbezorging en lobby

Als in 2021 zich situaties voordoen waarin mensenrechten in de zorg in het gedrang komen zal de

Johannes Wier stichting, werkplan 2021

JWS bij de geëigende instanties optreden als lobbyist en pleitbezorger. Hierbij wordt waar mogelijk samenwerking met andere organisaties gezocht.

6. Symposia, presentatie en workshops

In 2021 organiseren we in verband met de corona-maatregelen een online symposium. Dit jaar staat het thema 'Blinde vlekken in de ouderenzorg' centraal. In het online symposium zal er speciale aandacht aan worden besteed, hoe in de gezondheidszorg voor ouderen te verbeteren. Dit symposium richt zich speciaal op huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde, biedt veel praktische handvatten, maar is ook leerzaam voor artsen, (deels) werkzaam op de SEH en geïnteresseerde praktijkondersteuners en verpleegkundigen.

In 2021 organiseren we ook opnieuw een webinar, na het grote succes van de eerste twee webinars in 2019 en 2020 (in 2020 meer dan 100 bezoekers). Alle online bijeenkomsten zullen ook op YouTube worden gezet. Op verzoek geven we (online of live) presentaties en workshops op congressen van andere organisaties. Via social media maakt de JWS zich in 2021 nog zichtbaarder dankzij de inzet van de speciaal aangetrokken vrijwilliger communicatie.

7. Nieuwsbrief

Vanaf 2020 verschijnt er geen papieren nieuwsbrief meer. In plaats daarvan ontwikkelen we een eigentijds digitaal tijdschrift. We stellen daarvoor een beperkte redactie van twee bestuursleden samen, en een schrijversgroep. Het nieuwe tijdschrift gaat vanaf 2021 twee maal per jaar verschijnen naast de korte, frequente e-nieuwsberichten. De verschijningsdata hangen samen met de data van het symposium en de webinar. Voor het tijdschrift is eind 2020 een brief rondgestuurd naar alle eerdere ontvangers van het papieren tijdschrift met het verzoek om hun e-mailadres op te geven. Inmiddels heeft dat geleid tot meer dan 700 adressen.

8. De organisatie van de JWS

In 2021 wordt hopelijk de vacature in het bestuur voor een jurist op het terrein van het gezondheidsrecht ingevuld. In 2021 bevorderen we de eigen deskundigheid van de bestuursleden, met name op het gebied van communicatie, via een korte cursus hierover. De website houden we up-to-date en we benutten onze social mediakanalen, zoals Facebook, LinkedIn en Twitter. Het Comité van Advies komt in 2021 bijeen voor de jaarlijkse vergadering met een delegatie van het bestuur. Vanaf 2021 onderhouden we het contact met donateurs nog uitsluitend per email.

De eind 2020 aangenomen vrijwilliger secretariaat zal de processen op het secretariaat verder stroomlijnen.